

Mestna občina **Novo mesto**

Župan

Seidlova cesta I
8000 Novo mesto
T: 07 39 39 244
F: 07 39 39 269

mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 35403-8/2016-700
Datum 10.10.2016

OBČINSKI SVET MESTNE OBČINE NOVO MESTO

ZADEVA: Pobuda za spremembo ustave RS – vpis pravice do pitne vode v ustavo

Namen: Sprejem sklepov

Pravna podlaga: Statut Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list št. 33/2016)

Poročevalec: mag. Jože Kobe

Obrazložitev: V prilogi

Predlog sklepov:

Sklep I

Občinski svet Mestne občine Novo mesto podpira vpis neodtujljive pravice do pitne vode v ustavo, prav tako se strinja s izhodiščem, da so naravni vodni viri naravno vodno javno dobro v upravljanju države ter da naravni vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev.

Pri tem se naj upošteva, da pravico do pitne vode ni mogoče enačiti s pravico do javnega vodovoda. Pripravljalce besedila ustavnega zakona pozivamo, da upoštevajo dosedanjo zakonodajno ureditev, po kateri morajo občine zagotavljati javne vodovode na območjih v skladu z Operativnim programom oskrbe s pitno vodo, na ostalih območjih pa si oskrbo s pitno vodo ali samooskrbo občani zagotovijo še naprej.

Sklep II

Občinski svet Mestne občine Novo mesto razume predlog, da bi odslej oskrbo gospodinjstev zagotavljala država preko neprofitne javne službe tako, da naravne vodne vire za ta namen izkorišča sama neposredno ali izkoriščanje prenese v neposredno upravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim, kot poseg v izvirne pristojnosti občin, zato ga ostro zavrača.

Sklep III

Občinski svet Mestne občine Novo mesto glede na sprejeto stališče k točki 2 na 21. seji Državnega zbora opozarja poslanke in poslance ter Ustavno komisijo Državnega zbora, da

se naj v zahtevi po preprečevanju podeljevanja koncesij za oskrbo prebivalstva s pitno vodo jasno loči med prepovedjo sklepanja koncesijskih pogodb z zasebnimi podjetji in javnimi podjetji, katerim se naj dopusti izvajanje te gospodarske javne službe še naprej.

Sklep IV

Občinski svet Občine Mestne občine Novo mesto zahteva, da Državni zbor v vse postopke in razprave v zvezi s spremembo Ustave RS in vpisom neodtujljive pravice do pitne vode, vključi tudi občine in njihova združenja.

Gregor Macedoni,

Ž U P A N

PRILOGE:

- Obrazložitev

Mestna občina **Novo mesto**

Občinska uprava

Urad za gospodarske
javne službe

Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto
T: 07 39 39 202
F: 07 39 39 208

mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 35403-8/2016-700

Datum: 10.10.2016

OBČINSKEMU SVETU MESTNE OBČINE NOVO MESTO

**ZADEVA: OBRAZLOŽITEV k predlogu pobude za spremembo 70. člena
ustave Republike Slovenije - vpis pravice do pitne vode v ustavo**

1. Obrazložitev

Skupina poslank in poslancev je 16.4.2016 v Državni zbor vložila predlog za začetek postopka spremembe Ustave RS z osnutkom ustavnega zakona. V predlogu je skupina poslancev predlagala, da:

- se na ustavni ravni voda in dostop do vode določi kot splošna in temeljna ustavna pravica,
- se prepreči, da bi se vodni viri privatizirali in
- se prepreči, da bi vodo obravnavali kot vsako drugo blago, oskrba z vodo pa bi se morala izvajati v obliki neprofitne javne službe.

Pobudo za spremembo 70. člena ustave Republike Slovenije je obravnaval tudi Občinski svet Mestne občine Novo mesto na 16. seji občinskega sveta dne 14.7.2016 ter sprejel naslednji sklep:

»Občinski svet Mestne občine Novo mesto v okviru svojih pristojnosti podpira pobudo za spremembo 70. člena ustave Republike Slovenije, ki določa, da ima vsakdo pravico do pitne vode in da se vodni viri, ki služijo oskrbi prebivalstva s pitno vodo za oskrbo gospodinjstev izkoriščajo v obliki neprofitne javne službe«.

Državni zbor je na 21. redni seji dne 12.7.2016 ob obravnavi predloga za začetek postopka za spremembo ustave RS z osnutkom zakona (UZ70) sprejel sklep, da se začne postopek za spremembo Ustave Republike Slovenije tako, da se vanjo vpiše neodtujljiva pravica do pitne vode. Poslanke in poslanci so predlagali amandmaje, zaradi katerih se je predlagala dopolnitev osnovnega 70. člena Ustave RS, z novim 70.a členom, in sicer v smeri:

- da ima vsakdo pravico do varne pitne vode,
- da so naravni vodni viri naravno vodno javno dobro v upravljanju države,
- da naravni vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago,

- da oskrba prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjestev zagotavlja država preko neprofitne javne službe, tako da naravne vodne vire za ta namen izkorišča sama neposredno ali izkoriščanje prenese v neposredno upravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim.

Iz navedenega je razvidno, da se je predlog usmeritev za oblikovanje ustavnega zakona bistveno spremenil in sedaj, namesto, da bi le ščitil vodne vire in pravico do pitne vode, posega v pravico lokalne samouprave na področju zagotavljanja oskrbe prebivalcev s pitno vodo.

Do amandmajev iz 21. Seje Državnega zbora se občine niso imele možnosti opredeliti, ker niso bile vabljene niti na sejo Državnega zbora niti na sejo Ustavne komisije Državnega zbora. Prav tako vabila niso prejela združenja SOS, ZMOS in ZOS.

Predlagana dikcija 70.a člena ustave prinaša naslednje dileme in probleme:

- Obveznost zagotavljanja obvezne gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo oziroma s pitne vode iz javnih vodovodov za vse prebivalce ni izvedljivo niti upravičeno, ker v nekaterih primerih priključitev na javni vodovod iz objektivnih razlogov ni možna. Pravico dostopa do pitne vode oziroma priključitve na javni vodovod je pod enakimi pogoji možna le tam, kjer je vodovod zagotovljen.
- Oskrba prebivalstva s pitno vodo v obliki neprofitne državne javne službe tako, da izkoriščanje prenese v neposredno upravljanje lokalnim skupnostim, pomeni prenos sedanje izvorne pristojnosti za urejanje javne službe za oskrbo s pitno vodo z občin na državo, kar pomeni posledično tudi prenos lastništva javnih vodovodov. Zagotavljanje izvajanja gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo mora ostati v izvorni pristojnosti lokalnih skupnosti, kar je ustrezna in tudi v evropskem prostoru običajna in razširjena ureditev.
- Preprečitev podeljevanja koncesij za oskrbo prebivalstva s pitno vodo oziroma prepoved izvajanja gospodarske javne službe, bi omejila možnost občinam, na kakšen način se lahko uredi izvajanje te javne službe. Po Zakonu o gospodarskih javnih službah lahko koncesionirano javno službo izvajajo poleg zasebnih podjetij tudi podjetja, ki so v popolni ali delni lasti občin.

Problematiko so obravnavala tudi združenja SOS, ZMOS in ZOS ter občina dala pobudo, da obravnavajo aktualni predlog usmeritev Ustavne komisije za vpis pravice do pitne vode v Ustavo RS in sprejmejo ustrezne sklepe in stališča v prej izpostavljenih problemih.

Združenja SOS, ZMOS in ZOS tudi prosijo, da občine sprejete sklepe posredujejo v Državni zbor.

2. Predlog za odločanje

Občinskemu svetu predlagamo, da po obravnavi zadeve na svoji seji sprejme naslednje sklepe:

Občinski svet Mestne občine Novo mesto podpira vpis neodtujljive pravice do pitne vode v ustavo, prav tako se strinja s izhodiščem, da so naravni vodni viri naravno vodno javno dobro v upravljanju države ter da naravni vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjestev.

Pri tem se naj upošteva, da pravico do pitne vode ni mogoče enačiti s pravico do javnega vodovoda. Pripravljalce besedila ustavnega zakona pozivamo, da upoštevajo dosedanjo

zakonodajno ureditev, po kateri morajo občine zagotavljati javne vodovode na območjih v skladu z Operativnim programom oskrbe s pitno vodo, na ostalih območjih pa si oskrbo s pitno vodo ali samooskrbo občani zagotovijo še naprej.

Občinski svet Mestne občine Novo mesto razume predlog, da bi odslej oskrbo gospodinjstev zagotavljala država preko neprofitne javne službe tako, da naravne vodne vire za ta namen izkorišča sama neposredno ali izkoriščanje prenese v neposredno upravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim, kot poseg v izvorne pristojnosti občin, zato ga ostro zavrača.

Občinski svet Mestne občine Novo mesto glede na sprejeto stališče k točki 2 na 21. seji Državnega zbora opozarja poslanke in poslance ter Ustavno komisijo Državnega zbora, da se naj v zahtevi po preprečevanju podeljevanja koncesij za oskrbo prebivalstva s pitno vodo jasno loči med prepovedjo sklepanja koncesijskih pogodb z zasebnimi podjetji in javnimi podjetji, katerim se naj dopusti izvajanje te gospodarske javne službe še naprej.

Občinski svet Občine Mestne občine Novo mesto zahteva, da Državni zbor v vse postopke in razprave v zvezi s spremembo Ustave RS in vpisom neodtujljive pravice do pitne vode, vključi tudi občine in njihova združenja.

mag. Jože Kobe
Vodja urada

dr. Vida Čadonič Špelič
direktorica občinske uprave